

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.430/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Vass Ildikó ügyvéd (Debrecen, Tóth Árpád u. 4. szám) által képviselt felperes neve, címe felperesnek a dr. Tóth Csaba ügyvéd (Debrecen, Vágóhíd utca 3/A. szám) által képviselt I.rendű alperes neve, címe I. rendű, II.r. alperes neve, címe II. rendű és a III.rendű alperes neve, címe III. rendű alperesek ellen ajándék visszakövetése iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 10.P.20.647/2008/20. számú ítélete ellen a felperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 20 000 (Húszezer) forint általános forgalmi adót magában foglaló 100 000 (Egyszázezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az I. rendű alperes édesanyja, az I. és II. rendű alperesek házastársak.

A felperes korábban a tulajdonában álló D., B. utca ... szám alatti lakásban egy háztartásban élt az I. és II. rendű alperesekkel, a II. rendű alperes korábbi házasságából származó gyermekével, illetőleg az I. és II. rendű alperesek házasságából származó gyermekkel. Az ingatlant a felperes 1998. január 21-én 1 600 000 forintért eladta, a vételárból 1 500 000 forintot az I. rendű alperesnek ajándékozott, aki abból, valamint a II. rendű alperestől felvett 250 000 forintos munkáltatói kölcsönből megvásárolta a d.-i ..75/A/116. hrsz-ú, ténylegesen a D., B. K. utca ... szám alatti társasházi lakásingatlant. Az

adásvételi szerződés alapján az ingatlanon a felperes javára haszonélvezeti jog bejegyzésére is sor került. A megvásárolt lakásba a felek együtt költöztek be.

Az I. és II. rendű alperesek 1998. január 21-én, tehát a B. utcai lakás értékesítésének a napján házassági vagyoni jogi szerződést kötöttek, amelyben megállapodtak abban, hogy a vásárolt lakás vételárából a felperes ajándékozására tekintettel 1 500 000 forint az I. rendű alperes külön vagyonát képezi.

A felperes kereseti előadása szerint 1998. nyarán, majd 2000. szeptember 25-én tettegességgig fajuló vita tört ki közte és az I. majd a II. rendű alperes között, emiatt az I. és II. rendű alperesek a perbeli ingatlanból elköltöztek. A felperes azonban megbocsátott nekik, ezért 2001. januárjától kezdődően a felek ismételten együtt laktak. 2002. július 30-án azonban a II. rendű alperes ismét minősíthetetlen, megalázó magatartást tanúsított vele szemben, majd 2002. augusztus 7-én az I. rendű alperes ellene gondnokság alá helyezés iránti eljárást kezdeményezett a Debreceni Városi Bíróság előtt, amely azonban a kereset elutasításával zárult, mert a kirendelt szakértő véleménye szerint a felperes beszámítási képességének hiánya vagy korlátozottsága nem volt megállapítható. 2002. augusztus 10-én az I. rendű alperes sértő szavakkal illette, 2003-ban a II. rendű alperes 2 rb. közokirattal való visszaélés miatt tett ellene feljelentést, azonban a D-i Városi Ügyészség a nyomozást bizonyíték hiányában megszüntette. 2005. július 15-én a II. rendű alperes bántalmazta őt, amelyet a 2005. július 18-án kelt ambuláns lap is igazol. 2007. június 30-án a felperes és a II. rendű alperes között ismételten vita robban ki, amelynek hevében a II. rendű alperes őt késsel megvágta és fakanállal megverte, sérüléseit az általa becsatolt, 2007. július 2-án kelt ambuláns lappal kívánta igazolni. Az atrocitások miatt a felperes 2007. július 10-én felszólította az alpereseket a lakásból való távozásra, az alperesek 2007. szeptember 9-én a lakásból ki is költöztek. Még a kiköltözést megelőzően az alperesek több alkalommal elvágták a telefonvezetéküket, illetve a fürdőszobai csaptelepet is megrongálták, továbbá alaptalan bejelentésükre a gázszolgáltató a gázellátást a felperes lakásában megszüntette.

Mindezekre hivatkozással a felperes módosított keresetében az alpereseket annak túrására kérte kötelezni, hogy tulajdonjogát a földhivatal az ingatlan 12/14-ed tulajdoni hányadára ajándék visszakövetelése címén jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba, és ezzel egyidejűleg a III. rendű alperes javára feljegyzett jelzálogjogot e tulajdoni hányadról törölje. Perköltségre is igényt tartott.

A kereset jogcímeiként hivatkozott a Ptk. 582. §-ának (1), (2) és (3) bekezdésére. Az (1) bekezdés kapcsán egészségi állapotára, a (2) bekezdés alapján az ellene elkövetett súlyos jogsértésekre hivatkozott. A (3) bekezdésre alapított jogcím érvényesítése kapcsán előadta, hogy az ajándékozásra azzal a feltevessel került sor, hogy amennyiben majd rászorul, az I. rendű alperes fogja őt ápolni és gondozni, ez a feltevése azonban a viszony megromlása következtében meghiúsult.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, perköltségre is igényt tartottak. Tagadták, hogy tettegesen bántalmazták volna a felperest, ugyanakkor az I. rendű alperes elismerte, hogy a viták, szóváltások hevében kölcsönösen erős

kifejezéseket használtak egymással szemben. Hivatkoztak arra, hogy a felperes folyamatosan provokálta őket, lehetetlenné téve ezzel az együttélést, a viszony megromlása kifejezetten a felperes magatartására vezethető vissza. Az I. rendű alperes tagadta továbbá, hogy az ajándékozásra feltétellel került volna sor.

A III. rendű alperes a perben érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a peres felek e nyilatkozatai, az általuk becsatolt okiratok, a meghallgatott tanúk valamint a D-i Városi Bíróságtól beszerzett, a gondnokság alá helyezéssel kapcsolatos iratok, valamint a perben kirendelt orvosszakértői vélemény alapján meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt az I., II. rendű alperesek javára 150 000 forint, az általános forgalmi adót is magában foglaló perköltség megfizetésére.

Elsődlegesen rámutatott arra, hogy az orvosszakértői vélemény nem támasztotta alá a felperes létfenntartásának veszélyeztetettségét, ugyanakkor a felperes nem bizonyította azt, hogy az ajándék visszaadása esetén az I. rendű alperesnél ugyanezen feltétel nem következne be.

A meghallgatott tanúk vallomását értékelve továbbá az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a perben sem azt nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes részére az ajándékot azzal a feltétellel adta volna, hogy az I. rendű alperes őt szükség esetén ápolni, illetve gondozni fogja, illetve, hogy, ha lett is volna ilyen feltétel, az véglegesen meghiúsult volna, és, hogy a feltétel nélkül az ajándékozásra nem került volna sor.

Nem bizonyította továbbá a felperes azt sem, hogy az I. rendű alperes vagy a vele együtt élő II. rendű alperes, mint hozzátartozó az ő rovására súlyos jogsértést követett volna el. E körben kifejtette, hogy az, hogy adott esetben mi tekintendő súlyos jogsértésnek, egyéni mérlegelés függvénye. A peres felek nyilatkozatai, de a meghallgatott tanúk vallomása szerint is a felperes családjának tagjai meglehetősen indulatosak, lobbanékonyak, a viták hevében rendszeresen használnak a másikat súlyosan sértő kifejezéseket, amiknek azonban nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget. A súlyosan sértő kifejezések használata mindenkor kölcsönösen történt, emellett a viták hangneme az adott családon belül nem tekinthető olyan súlyúnak, amely az ajándék visszakövetelése iránti igényt megalapozná.

Azt, hogy a viták a felperes sérelmére tettelegesséig fajultak volna, a felperes által becsatolt ambuláns lapok nem igazolják, minthogy azokban a sérülések eredetként a vizsgálatot végző orvos a felperes előadását rögzítette, ugyanakkor az általa állítottaknak tanúja egyetlen alkalommal sem volt. Utalt arra, hogy a felperes által előterjesztett igény szempontjából egyébként is csak a 2007. június 30-i sérelem szolgáltatott volna alapot, minthogy az ezt megelőzően történtek a felperes részéről megbocsátottnak tekintendők, figyelemmel arra, hogy azok esetében a felperes hosszabb időn át nem érvényesítette az ajándék visszakövetelése iránti igényét.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek helyt adást kért.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem látott jogalapot a Ptk. 582. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján az ajándék visszakövetelésére. Önmagában már a felperes ellen megindított gondnokság alá helyezés iránti per is elegendő lett volna a kereset teljesítéséhez, minthogy egy embert annál jobban megalázni nem lehet, mint, hogy a gyermeke vagyoni megfontolásból őt „bolondnak” kívánja nyilvánítani.

A per során bizonyította azt is, hogy az I. rendű alperes részére az ajándékozásra azzal a feltétellel került sor, hogy őt az I. rendű alperes, aki korábban vele mindig tisztelettudóan viselkedett, betegségében tartani, gondozni és ápolni fogja. Az I. rendű alperes bírói kérdésre személyesen is akként nyilatkozott a perben, hogy ő maga is úgy gondolta, hogy a felperes elvárja tőle a tartást és gondozást, azonban ezt az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, a bizonyítékokat hiányosan és tévesen, nem súlyuk szerint értelmezte, és ebből eredően azokból téves jogi következtetést vont le.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes Ptk. 582. §-ának (1) bekezdésére alapított keresetét elutasító rendelkezését.

A felperesnek a Ptk. 582. §-a (2) és (3) bekezdésére alapított kereseti követelései tárgyában az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy e kereseti kérelmek a törvényi feltételek bizonyítottságának hiányában megalapozatlanok.

Az állandó bírói gyakorlat szerint - amint arra az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában helyesen mutatott rá - a megajándékozott gyermeknek az ajándékozó szülővel szemben használt durva és sértő hangneme, kifejezései és beszédmódja az általános erkölcsi felfogás szerint elítélendőnek és súlyos jogsértésnek minősül ugyan, azonban az az ajándéknak a Ptk. 582. §-ának (2) bekezdésére alapított visszakövetelését csak akkor indokolja, ha a kifogásolt beszédstílus és hangnem a konkrét eset egyedi sajátosságaira, az ajándékozó szülő és a megajándékozott gyermek kölcsönös beszédstílusára, illetve szóhasználatára, a kölcsönös tisztelet meglétére, illetve hiányára, valamint a felek közötti kapcsolat megromlásának az okaira tekintettel is túrhetetlennek minősül. (BH 2000. évi 302., illetve BDT. 2005. évi 1112. és 1205., sorszám alatt közzétett eseti döntések)

Adott esetben azonban a perben lefolytatott bizonyítási eljárás adataiból megállapíthatóan a felperes maga sem béketűrő természetű, ellenkezőleg, meglehetősen lobbánékony, és a viták hevében maga sem válogatja meg a szavait, rendszeresen használ erősebb, a másik

felet megalázó, sértő kifejezéseket. A bizonyítottan kölcsönös durva szóhasználatra és sértegetésekre tekintettel tehát a felek egymás közötti viszonyában az I. rendű alperes terhére rótt beszédstílus és hangnem nem tekinthető olyan súlyos jogsértésnek, amely az ajándék visszakövetelésére alapot adott volna. Azt pedig, hogy akár az I., akár a II. rendű alperes részéről a vita tettelegességig fajult volna, a felperes a perben bizonyítani nem tudta. Ebben a körben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt, hogy a felperes által becsatolt ambuláns lap önmagában nem bizonyítja sem a jogsértés elkövetését, sem a jogsértő személyét.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte továbbá azt a kereset elbírálásánál, hogy, miután a felperes az általa állítottak szerint a 2007 évet megelőzően ellene elkövetett jogsértéseket saját perbeli nyilatkozata szerint is megbocsátotta, a kereset elbírálása szempontjából kizárólag a 2007. júliusi cselekmények bizonyítottságának lett volna jelentősége, azonban a már kifejtettekre tekintettel a súlyos jogsértés megtörténtét ezen időpontra vonatkozóan sem támasztották alá a felperes által bejelentett bizonyítékok.

Helyes jogi okfejtéssel mutatott rá továbbá az elsőfokú bíróság az ítéletében arra is, hogy az ítélezési gyakorlat szerint az ajándékozonak az általános elvárhatóságra alapozott esetleges elképzelései és reményei nem azonosíthatóak az ajándékozás visszakövetésének törvényi feltételeként a Ptk. 582. §-ának (3) bekezdésében szabályozott feltevessel. Az ajándék visszakövetésének az alapjául ugyanis csak az ajándékozó olyan feltevésének a végleges megghiúsulása szolgálhat, amelyet az ajándékozáskor a megajándékozott előtt kifejezetten, vagy legalábbis kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánított. (BH 2000. évi 490., illetve BDT. 2000. évi 490. sorszám alatt közzétett eseti döntések)

Az I. rendű alperes azonban - a fellebbezésben leírtakkal ellentétben - arra vonatkozóan, hogy a felperes az ajándékozáskor kifejezetten kikötötte volna a későbbi gondozására, illetve tartására vonatkozó feltételt, elismerést nem tett. Az a perbeli nyilatkozata ugyanis, amelyben kifejtette, hogy, mint a felperes egyedüli gyermeke, úgy gondolja, hogy a felperes tartására és gondozására ő köteles, nem az ajándékozáskori feltétel közlésének elismerését jelentette, hanem saját belső lelkiismereti indíttatására utalt, ennél fogva nem alapozza meg a felperes kereseti követelését. A tanúk közül csupán a felperes egyik testvére, **S. M.** vallott akként, hogy az új lakásban végzett munkálatok közben az I. rendű alperes beszámolt neki arról, hogy ők fogják gondozni a felperest. A tanúvallomás szerint azonban ekkor az nem hangzott el, hogy ennek ellentételezésekképpen kapta volna meg az I. rendű alperes a lakás tulajdonjogát, erre a tanú csupán az I. rendű alperes szavainak értelmezésével maga következtetett. A többi tanúval pedig - vallomásuk szerint - csak a felperes, és csak utóbb közölte azt, hogy az ajándékozás a későbbi gondozás feltételével történt, ezért vallomásuk a feltétel ajándékozáskori meglétét és közlését szintén nem támasztotta alá.

A fenti indokokra tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében felülvizsgálva, mint érdemben helyest, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban is pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperes javára a Pp. 75. §-ának (1) és (2) bekezdése valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet szerint számított, a fellebbezési eljárásban felmerült költségei megfizetésére.

A felperest személyes költségmentessége folytán nem lehetett az állam által előlegezett fellebbezési illeték megtérítésére kötelezni, ezért az az állam terhén maradt. (6/1986(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a.)

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

D e b r e c e n, 2010. szeptember 28. napján

dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Süliné dr. Tózsér Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -